

Rehistro Ng Wikang Filipino: Pagsusuri Sa Pagsulat Ng Techvoc Strand Sa Senior High School

Research Article

Rejoice B. Discaya*, Felisa D. Marbella

Sorsogon State College

Email: rejoicediscaya@gmail.com

Abstract:

Sa asignaturang Filipino sa Piling Larang (TechVoc) sa Senior High School, hinuhulma ang kakayahan ng mga mag-aaral sa pagsulat ng iba't ibang sulatin gamit ang wikang Filipino. Ang isinasagawang pananaliksik ay isang pag-aaral na sumusuri sa paggamit ng rehistro ng wikang Filipino sa pagsulat ng Techvoc Strand sa Senior High School sa 13 na paaralan sa lungsod ng Sorsogon. Magkahalong kuwantitatibo at kuwalitatibo ang uri ng pananaliksik at dokumentari-analisis ang disenyon ginamit sa pagsusuri ng datos. Gamit ang purposive sampling, natukoy ang 12 guro na kalahok at limang mag-aaral sa bawat kursong TechVoc strand na may kabuoang 60 na bilang. Ipinakita sa resulta na hindi gaanong gumagamit ng rehistro ng wika, hindi gaanong mahusay ang paggamit, hindi gaanong nakasusunod sa wastong paraan ng pagsulat at hindi gaanong mahalaga at tumpak ang ginamit na rehistro ng wika ng mga mag-aaral sa kursong Electrical Installation and Maintenance (EIM), Electronic Products Assembly and Servicing (EPAS) at Computer System Servicing (CSS). Lumabas rin na may epekto sa nilalaman, mensahe at istruktura/gramatika at lubhang may epekto sa kaangkupan ng salita ang kinakaharap na suliranin sa pagsulat ng mga sulating teknikal bokasyunal. Isang talaan ang binuo ng mananaliksik bilang tugon sa lumabas na resulta ng pag-aaral. Inirerekomenda na gamitin ang rehistro ng wikang Filipino sa pagsulat ng iba't ibang sulating teknikal bokasyunal ayon sa kursong strand na kinabibilangan, tiyakin na nakaugnay sa kinabibilangang TechVoc strand ang mga sulatin na ipinapasa ng mga mag-aaral, magkaroon ng pagbabalik-tanaw sa morpolohiya at siktaksis bago ang pagpapasulat ng iba't ibang sulatin sa mga mag-aaral, bumuo ng karagdagang kagamitan sa tiyak na kursong TechVoc strand upang maging sanggunian at magsagawa na iba pang pag-aaral na may kaugnay sa rehistro ng wikang Filipino ng mga kursong TechVoc strand.

Keywords: Rehistro ng wikang Filipino, pagsusuri, TechVoc strand.

INTRODUCTION

Wika ang nagbibigay buhay sa tao sa larangan ng komunikasyon. Sa kaniyang bawat pagkilos, dala-dala niya ang kaniyang wika upang siya'y maunawaan at siya'y makaunawa sa mundong kaniyang ginagalawan. Wika rin ang instrumento ng tao upang maisakatuparan ang kaniyang mga minimithi sa buhay. Sa kaniyang pang-araw-araw na pakikipag-ugnayan sa kapwa, wika ang kaniyang sandigan upang maipaabot ang kaniyang mga nais,

ang kaniyang taglay na kaalaman, maging ang kaniyang mga kuro-kuro o damdamin. Sa lahat ng ito, wika ang nagbibigay porma sa bawat ideya, kaisipan at damdamin na iniluluwal ng tao gamit ang kaniyang bibig, kamay o kilos ng katawan.

Ang wika ay kasangkapan ng pakikipagtalastasan. Tunay ngunit mekanikal lamang. Higit dito ang kalikasan at kagamitan ng isang wika. Ito'y tagapagdala ng mga ideya. Iniimpluwensyahan nito ang ugali ng tao, ang kaniyang isip at damdamin

(Pineda, 2004).^[1] Ito ang instrumento ng paglikha ng makabuluhan at malikhaing pag-iisip. Ito rin ang dahilan ng maaaring pag-unlad o pagbagsak ng karunungan

pantao. Samakatuwid, ang wika ay kakambal ng pag-unlad ng bayan. Ang mabagal na pag-unlad ng isang bayan ay nagpapahiwatig din ng mahina at di-ganap na paggamit ng kaniyang wika (Tumangan, 2004).^[2]

Malaki ang ginagampanan ng pambansang wika sa usaping pangwika higit lalo sa pag-unlad ng isang bansa, maging sa pagtupad ng bawat mamamayan ng kaniyang tungkulin. Ang pambansang wika ang nagsisilbing daan upang magkaunawaan at maitawid nang matagumpay ang bawat gawain na magdadala sa bansa sa kaunlaran. Patunay nito ang sinabi ni Boydon (2014)^[3] na ang pagkakaroon ng sariling wika ay masasabing katumbas ng pagkakaroon ng sariling mga paa dahil ito ang tumatayong instrumento upang tayo'y magkaunawaan at magkaisa kung saan ito ang unang hakbang tungo sa kaunlaran.

Sa Artikulo 14, Seksiyon 6 ng 1987 Konstitusyon, nakasaad na ang wikang pambansa ng Pilipinas ay Filipino. Samantalang nililalang, ito ay dapat payabungin at payamanin pa salig sa umiiral na mga wika sa Pilipinas at sa iba pang mga wika. Bilang pagtupad sa nakasaad sa saligang batas at bilang ambag sa bisyon ng KWF na mapayaman ang wikang Filipino, kinakailangang patuloy na mabigyan ng pansin ang paggamit ng wikang Filipino higit lalo sa larangan ng edukasyon.^[4]

Sa bisa ng Batas Republika Blg. 10533 o ang Batas sa Pinabuting Batayang Edukasyon ng 2013, nagkakaroon ng pagbabago ang edukasyon sa pilipinas. Ipinatupad ang K to 12 kurikulum na bumubuo sa isa (1) na taon sa kindergarten, anim (6) na taon sa edukasyong elementarya, at anim (6) na taon sa edukasyong sekondarya; apat (4) na taon ng Junior High School at dalawang (2) taon ng Senior High School.^[5]

Ang bawat asignatura sa Senior High School (SHS) ay nakadiseno sa pangangailangan ng bawat mag-aaral sa piniling strand. Isa rito ang asignaturang Pagsulat sa Piling Larang (TechVoc) na ibinibigay lamang sa mga mag-aaral na kumukuha ng Teknikal Bokasyunal na kursong strand tulad ng Electrical Installation and Maintenance, Computer Servicing

System (CSS) at iba pa. Nililalang dito ang kakayahan ng mga mag-aaral na magpahayag tungo sa mabisa, mapanuri, at masinop na pagsusulat sa piniling larangan. Ilan sa mga piling anyo ng teknikal bokasyunal na sulatin na ginagawa ng mga mag-aaral ay ang sumusunod; Manwal, Liham Pangnegosyo, Flyers/Leaflets, Promo Materials, Deskripsyon ng Produkto, Feasibility Study, Dokumentasyon sa Paggawa ng isang Bagay/Produkto, Naratibong Ulat at iba pa.

Ang kasanayan sa pagsulat ay isa sa limang makrong kasanayan kasama ng pakikinig, pagbasa, pagsasalita, at panonood na kailangang hasain sa mga mag-aaral ng asignaturang Filipino tungo sa mabisang paghahatid ng ideya o kaisipan gamit ang wikang pambansa. Sa pamamagitan ng pagsulat, naipamamalas ng mag-aaral ang antas ng kaniyang kahusayan sa pagsasaayos ng mga kaisipan, pagkakaroon ng malawak na talasalitaan, kaalaman sa kayarian ng wika, at lawak ng kaalaman sa paksang isinusulat (Cabigao 2012).^[6] Ito rin ay isang paraan ng pagpaparating ng isip at damdamin ng isang tao. Ang mga hindi kayang sabihin ng pasalita ay ipinapahayag sa pamamagitan ng pasulat (Lopez 2020).^[7] Kaya't mahalagang taglayin ng bawat indibidwal ang kasanayan sa pagsulat at magamit ito nang mahusay para sa kaniyang pag-unlad.

Ayon pa kay Abesamis (2006),^[8] upang ganap na matutuhan ang mga estilo, pangangailangan, paraan, kasanayan, tuntunin at kalikasan ng pagsulat, kinakailangang ganap na maipaliwanag sa mga mag-aaral kung ano ang pagsulat. Kinakailangang maunawaan nilang mabuti ang bawat detalye na bumubuo at nagbibigay kalinawan sa gawaing ito. Kinatatamarang gawain ang kasanayang pangwikang ito sapagkat itinuturing na pinakamabusisi ito kumpara sa iba pang makrong kasanayan. Kinakailangang maging matiyaga ang isang sumusulat sapagkat paulit-ulit ang proseso nito hanggang sa makabuo ng isang mahusay na sulatin o awtput.

Kaugnay sa teknikal na pagsulat, inilahad ni Colasuncion (2016)^[9] na napakahalaga ng teknikal-bokasyonal na pagsulat sa paraan ng pagsulat at komunikasyon para sa propesyunal na pagsulat tulad ng ulat panglaboratoryo, mga proyekto, mga panuto, at mga dayagram. Ang pokus ng teknikal-

bokasyonal na pagsulat ay ang introduksyon ng mag-aaral sa iba't ibang uri ng pagsulat na kailangan sa mga gawaing may teknikal na oryentasyon.

Bagama't kadalasang tinutukoy ang mga tekstong teknikal batay sa mga espesyalisadong termino o "register" na taglay nito, at sa katangian ng estrukturang gramatikal, hindi maikakaila na higit pa sa mga nabanggit ang katangian ng inaasahang produksiyon ng mga tekstong teknikal (Sison-Buban 2014).^[10]

Sa pag-aaral ni Rodriguez (2015)^[11], lumabas na may kahinaan sa pagsulat ng iba't ibang sulatin ang mga mag-aaral sa Roxas National High School Bantug, Roxas, Isabela, taong 2015-2016 ayon sa batayan sa pagwawasto. Ang kahinaan ay sa mekaniks o kawastuhan dahil ang talataan, pagpili ng mga salita, pagpapantig ng mga salita, pagpapalitan ng mga ponema, at mga bahagi ng pananalita ay hindi gaanong binigyang halaga sa pagsulat ng sulatin. Gayundin sa pag-aaral ni Gime (2012),^[12] lumabas na parehong di-sapat ang kaalaman sa bokabularyong Filipino ng antas tersarya ng Bicol Merchant Marine College Incorporated, pasulat man o pagbasa.

Sa obserbasyon ng mananaliksik, nagkakaroon ng kahirapan ang mga mag-aaral sa paghahanap ng mga salitang teknikal ng kanilang kinabibilangang strand na magagamit sa kanilang pagsulat. Ang kakulangan din ng sapat na kaalaman sa piniling espesyalisasyon ay isa ring balakid sa epektibong pagsulat. Dagdag pa ang mababang kasanayan sa pagsulat at kahinaan sa bokabularyo sa wikang Filipino.

Batay sa naging karanasan ng mananaliksik sa pagtuturo ng asignatura, napuna ng mananaliksik na may kakulangan ang mga kagamitang pampagtuturo sa asignaturang Filipino sa Piling Larang na naaayon sa strand na tinuturuan. Ang kawalan ng mga halimbawang teknikal na sulatin na ayon sa kanilang espesyalisasyon ay malaking factor sa ginagawang pagsulat ng mga mag-aaral. Maging ang kawalan ng diksyunaryo o talasalitaan ng mga salitang teknikal ng kanilang espesyalisasyon na nasa wikang Filipino ay isa rin sa suliranin sa pagsulat ng mga sulating teknikal bokasyunal. Sa Kagamitan ng Mag-aaral (LM) na mula sa kagawaran ng Edukasyon para sa asignaturang Filipino sa Piling Larang (TechVoc),

makikita na ang espesyalisasyon lamang na Cookery at Garments ang mayroong mga halimbawa, ito ang rehistro sa pagluluto at ang pagsusuri sa rehistro ng mananahi. Ang ibang espesyalisasyon ay walang nabanggit. Ang ganitong suliranin ay kung minsan ang nagtutulak sa mag-aaral na pumili ng ibang paksa sa halip na sa kaniyang espesyalisasyon sa pagsulat. Kaya't naisasantabi ang layunin ng asignatura na naihanda ang mga mag-aaral sa mga sulating teknikal bokasyunal na nakabatay sa kinabibilangang kursong TechVoc strand upang magamit at maging kapaki-pakinabang sa hinaharap.

Ito ang nag-udyok sa mananaliksik na pag-aralan at suriin ang rehistro ng wikang Filipino sa pagsulat ng TechVoc Strand sa Senior High School at makabuo ng isang kagamitang pampagtuturo na makatutulong mag-aaral at guro.

PAGLALAHAD NG SULIRANIN

Layunin ng pag-aaral na ito na malaman ang 1) Istatus ng kaalaman sa rehistro ng wikang Filipino sa sumusunod na kursong strand: Electrical Installation and Maintenance (EIM), Electronic Products Assembly and Servicing (EPAS) at Computer Systems Servicing (CSS), 2) Epekto ang suliranin sa pagsulat ng mga sulating teknikal bokasyunal ayon sa sumusunod: nilalaman, mensahe, kaangkupan ng salita at istruktura/gramatika at 3) mungkahing gawain na maaaring gawin batay sa pag-aaral.

PAMAMARAANG GINAMIT

Sa isinagawang pag-aaral, magkahalong kuwantitatibo at kuwalitatibo ang uri ng pananaliksik na ginamit sa pagbibigay interpretasyon sa mga datos at dokumentari-analisis naman na disenyo sa pagsusuri ng mga kinakailangang datos sa pananaliksik.

Ang mga kalahok sa pag-aaral na ito ay binubuo ng 12 na guro na nagtuturo ng asignaturang Filipino sa Piling Larang (TechVoc) at 60 na mag-aaral mula 11 na paaralan na nagtuturo ng Electrical Installation and Maintenance (EIM), Electronic Products Assembly and Servicing (EPAS) at Computer Systems Servicing (CSS) sa lungsod ng Sorsogon. Gumamit ang mananaliksik ng rubric sa pagsusuri ng mga awtput ng mga mag-aaral. Nagsagawa

naman ng panayam sa mga guro na nagtuturo ng Filipino sa Piling Larang (TechVoc). Ang mga datos na nalikom ay sinuri at binigyang interpretasyon sa pamamagitan ng paggamit ng iskala (Likert Scale).

MGA NATUKLASAN

1. Istatus ng Kaalaman sa Rehistro ng Wikang Filipino sa sumusunod na Kursong Strand: Electrical Installation and Maintenance (EIM), Electronic Products Assembly and Servicing (EPAS) at Computer Systems Servicing (CSS).

Ang rehistro ay uri ng wika na nauukol sa layunin at paksa ayon sa larangang sangkot sa komunikasyon; listahan ng mga teknikal na termino na ginagamit sa espesipikong larangan o propesyon (Nuncio et.al, 2016).^[13]

Sa pag-alam sa istatus ng kaalaman sa rehistro ng wikang Filipino sa tatlong kursong strand, inalam ang sumusunod; rehistro ng Wika sa sulatin, paggamit ng rehistro ng wika sa pagsulat, pagkakagamit ng rehistro ng Wikang Filipino sa pangungusap/talata, halaga ng ginamit na rehistro ng wika sa kinabibilangang TechVoc Strand at katumpakan ng rehistro ng wika sa uri ng sulatin.

Sa Talahanayan 2.A makikita ang bilang ng rehistro ng wika na ginamit ng mga mag-aaral sa pagsulat ng iba't ibang sulatin sa asignaturang Filipino sa Piling Larang (TechVoc).

Talahanayan 1.A

Rehistro ng Wika sa Sulatin

Kursong Strand	Weighted Mean	Deskriptibong Interpretasyon
EIM	2.25	HGN
EPAS	1.90	HGN
CSS	2.00	HGN

Pananda: LN- Lubhang Nagagamit
HGN- Hindi Gaanong Nagagamit

N- Nagagamit HN- Hindi Nagagamit

BN- Bahagyang ginagamit

Sa ginamit na rehistro ng wika sa sulatin, makikita sa talahanayan 1.A na mayroong weighted mean na 2.25 ang kursong EIM, mayroon namang 1.90 ang kursong EPAS at 2.00 ang kursong CSS, nangangahulugan ito na hindi gaanong nagagamit ang rehistro ng wikang Filipino ng mga mag-aaral na kumukuha ng nabanggit na mga kurso.

Sa ginawang pagsusuri ng mananaliksik, bihirang gamitin ng mga mag-aaral ang wikang Filipino sa pagsulat ng mga teknikal na sulatin kahit pa na mayroon itong salin sa Filipino, bukod sa mga salitang hiram na wala talagang salin. Kadalasan, wikang ingles ang ginagamit ng mga mag-aaral sa pagsulat.

Sa pag-aaral ni Gime (2012)^[14] na may pamagat na "Lebel ng Kaalaman ng Bokabularyong Filipino sa antas tersarya," natuklasan niya na parehong disapat ang kaalaman sa bokabularyong Filipino ng respondents, pasulat man o pagbasa. Natuklasan ding may mga suliraning kinakaharap ang respondents kaugnay ng pagsulat at pagbasa tulad ng kakulangan sa bokabularyong Filipino, kulang ng interes sa pagbasa at pagsulat sa akademikong Filipino at hindi sapat na bokabularyong ginagamit sa pagsulat. Ito marahil ang dahilan kung bakit hindi gaanong gumagamit ang mga mag-aaral ng rehistro ng wika.

Talahanayan 1.B

Paggamit ng Rehistro ng Wika sa pagsulat

Kursong Strand	Weighted Mean	Deskriptibong Interpretasyon
EIM	2.25	HGM
EPAS	1.85	HGM
CSS	2.15	HGM

Pananda: MM- Mahusay na Mahusay HGM- Hindi Gaanong Mahusay

M- Mahusay HM- Hindi Mahusay

BM- Bahagyang Mahusay

Sa paggamit ng rehistro ng wika sa pagsulat, makikita sa talahanayan 1.B na mayroong 2.25 na weighted mean ang EIM, 1.85 ang EPAS at 2.15 ang CSS na pare-parehong nasa kategorya ng hindi gaanong mahusay ang pagkakagamit ng mga rehistro ng kinabibilangang TechVoc strand.

Sa isinagawang pagsusuri ng mananaliksik sa mga awtput ng mag-aaral, bukod sa kakaunti lamang ang mga rehistro ng wikang Filipino na ginagamit, hindi rin gaanong mahusay ang pagkakagamit nito sa kinabibilangang TechVoc strand. Batay sa isinagawang panayam ng mananaliksik sa mga gurong nagtuturo ng nabanggit na asignatura, ilan sa mga suliraning kinakaharap sa pagsulat na maaaring nakapekto dito ay ang mababang performans ng mga mag-aaral sa morpolohiya at sintaks.

Patunay nito ang lumabas sa pag-aaral ni Gajo (2015)^[15] na ang mga suliraning kinakaharap ng mga respondent sa pagsulat ay ang mga sumusunod: hindi kabisado ang ispelang ng mga salita, hindi sigurado ang mga salitang gagamitin at hindi sigurado kung tama ang istruktura ng mga pangungusap.

Talahanayan 1.C

Pagkakagamit ng Rehistro ng Wikang Filipino sa Pangungusap/Talata

Kursong Strand	Weighted Mean	Deskriptibong Interpretasyon
EIM	2.25	HGN
EPAS	1.95	HGN
CSS	2.30	HGN

Pananda: LN- Lubhang Nakasusunod sa wastong paraan

N- Nakasusunod **HGN-** Hindi Gaanong Nakasusunod

BN- Bahagyang nakasusunod **HN-** Hindi Nakasusunod

Nakalahad naman sa talahanayan 1.C ang pagkakagamit ng rehistro ng wikang Filipino sa pangungusap/talata. Makikita na hindi gaanong nakasusunod ang mga mag-aaral na EIM, EPAS at CSS na mayroong weighted mean na 2.25, 1.95 at

2.30 sa wastong paraan ng pagsulat gamit ang rehistro ng wika.

Sa isinagawang pagsusuri ng mananaliksik sa awtput ng mga mag-aaral, makikita na hindi gaanong nakasusunod sa wastong paraan ng pagsulat ang mga mag-aaral. Karamihan sa mga awtput ay hindi sumusunod sa pormat ng uri ng sulating isinusulat. Bukod sa mababang kasanayan ng mga mag-aaral sa pagsulat, marahil nakalilimutan din ng mga mag-aaral ang wastong paraan ng pagsulat.

Binanggit ni Abesamis (2006)^[16] na upang ganap na matutunan ang mga estilo, pangangailangan, paraan, kasanayan, tuntunin at kalikasan ng pagsulat, kinakailangang ganap na maipaliwanag sa mga mag-aaral kung ano ang pagsulat. Kinakailangang maunawaan nilang mabuti ang bawat detalye na bumubuo at nagbibigay kalinawan sa gawaing ito. Kinatatamarang gawain ang kasanayang pangwikang ito sapagkat itinuturing na pinakamabusisi ito kumpara sa iba pang makrong kasanayan. Kinakailangang maging matiyaga ang isang sumusulat sapagkat paulit-ulit ang proseso nito hanggang sa makabuo ng isang mahusay na sulatin o awtput.

Talahanayan 1.D

Halaga ng ginamit na rehistro ng wika

sa kinabibilangang TechVoc Strand

Kursong Strand	Weighted Mean	Deskriptibong Interpretasyon
EIM	2.50	HGM
EPAS	2.05	HGM
CSS	2.35	HGM

Pananda: SM- Sobrang Mahalaga

HGM- Hindi Gaanong Mahalag **M-**

Mahalaga **HM-** Hindi Mahalaga

BM- Bahagyang Mahalaga

Sa halaga ng ginamit na rehistro ng wika sa kinabibilangang TechVoc strand, makikita sa talahanayan 1.D na mayroong weighted mean na 2.50 ang kursong EIM, 2.05 ang kursong EPAS at 2.35 ang kursong CSS na nagangahulugang hindi gaanong mahalaga ang ginamit na rehistro ng wika sa kinabibilangang TechVoc strand.

Sa sinuring awtput ng mga mag-aaral, nakita ng mananaliksik na may ilang ginamit na rehistro ng wikang Filipino na mahalaga ngunit karamihan ay hindi mahalaga dulot ng hindi pagkakaugnay ng sulatin sa kursong TechVoc na kinabibilangan.

Sa pag-aaral ni Malapo (2018),^[17] lumabas na mababa ang kakayahan ng mga mag-aaral na manunulat sa pagbuo ng nilalaman, ang pangunahing suliranin nito ay ang kakulangan sa kagamitan.

Talahanayan 1.E

Katumpakan ng Rehistro ng Wika

sa Uri ng Sulatin

Kursong Strand	Weighted Mean	Deskriptibong Interpretasyon
EIM	2.85	BT
EPAS	2.05	HGT
CSS	1.96	HGT

Pananda: TT- Tumapak na Tumpak **HGT-** Hindi Gaanong Tumpak

T- Tumpak **HT-** Hindi Tumpak

BT- Bahagyang Tumpak

Makikita sa talahanayan 1.E na nakakuha ng 2.85 na weighted mean ang kursong EIM sa katumpakan ng rehistro ng wika sa uri ng sulatin na nangangahulugang BT o bahagyang tumpak. Nakakuha naman ng 2.05 na weighted mean ang EPAs at 2.35 na weighted mean ang CSS na parehong nasa kategorya ng hindi gaanong tumapak.

Batay sa isinagawang pagsusuri ng mananaliksik sa mga awtput, natukoy na ang mga awtput ng mga mag-aaral na EIM ay bahagyang tumpak ang pagkakagamit ng rehistro ng wikang Filipino sa kursong kinabibilangan. Hindi naman gaanong tumpak ang mga rehistro ng wikang Filipino na ginamit ng mga mag-aaral sa mga kursong EPAS at CSS dahil sa pagkakalayo ng paksa ng sulating sinulat sa kinabibilangang TechVoc strand.

2. Epekto ng Suliranin sa Pagsulat ng mga Sulating Teknikal Bokasyunal ayon sa Nilalaman, Mensahe,

Kaangkupan ng salita at Istrukturang/Gramatika

Sa isinagawang panayam ng mananaliksik sa mga gurong nagtuturo ng asignaturang Filipino sa Piling Larang (TechVoc), lumabas na mayroong iba't ibang suliranin na kinakaharap ang mga guro at mag-aaral sa nabanggit na asignatura. Ang suliraning kinaharap ng guro sa pagtuturo ay ang sumusunod: kahirapan sa pagwawasto ng sulatin (maling pagbabaybay, gramatika, mababang performans), suliranin sa pagsulat, kakulangan sa mga kagamitan tulad ng modyul, teksbuk, internet access, talasalitaan sa Filipino, rubrik na magagamit, pagkuha ng interes ng mag-aaral at mahahabang babasahin at ang suliraning kinakaharap naman ng mga mag-aaral batay sa obserbasyon ng guro ay ang sumusunod: kakulangan sa kaalamang panggramatika, pag-uugnay ng salita, pagbabaybay at paggamit ng salita, kakulangan ng sapat na kaalaman sa larangang pinili, kakulangan ng ideyang teknikal, mga teknikal na salita, maling pananaw sa asignatura at kakulangan sa kagamitan na magagamit.

Batay sa resulta ng panayam, inalam ng mananaliksik kung paano nakaapekto ang mga suliranin sa pagsulat ng mga sulating Teknikal Bokasyunal ayon sa nilalaman, mensahe, kaangkupan ng salita at istruktura/gramatika.

Talahanayan 2.A

Nilalaman

Pamantayan	Weighted Mean	Diskripsiyon
1. Kasapatan ng impormasyong nailahad sa pagsulat	1.65	LE
2. Pagsunod sa pamantayan ng pagsulat	2.23	ME
3. Impak sa mambabasa	1.90	ME
4. Maayos na balangkas/nilalaman	2.13	ME

5. May kalidad ang inilatag na impormasyon	1.85	ME
Kabuoan	1.95	ME

Pananda: WL- Walang Epekto **ME-** Mayroong Epekto

HGN- Hindi Gaanong Nakaapekto **LE-** Lubhang Mayroong Epekto

BE- Bahagyang Mayroong Epekto

Makikita sa Talahanayan 2.A na mayroong kabuoang weighted mean na 1.95 ang nilalaman na nangangahulugang mayroong epekto (ME) ang kinakaharap na suliranin sa pagsulat ng mga sulating teknikal bokasyunal. Mayroong epekto ito partikular sa pagsunod sa pamantayan ng pagsulat, impak sa mambabasa, maayos na balangkas/nilalaman at sa kalidad ng inilatag na impormasyon samantalang lubha naman ang naging epekto sa kasapatan ng impormasyong nailahad sa pagsulat.

Batay sa sinuring mga awtput, ilan sa mga paksang napili ng mga mag-aaral ay hindi nakaugnay sa kinabibilangang kursong TechVoc strand at hindi rin sapat ang impormasyong inilathad sa paksang tinatalakay. Patunay ito na mayroong epekto ang mga suliranin na kinakaharap partikular ang kakulangan sa kagamitan na nakatuon sa tiyak na kursong TechVoc strand at kasapatan ng kaalaman ng mga mag-aaral sa kinabibilangang TechVoc strand.

Sa pananaw nina Allwright at O'Neill (1990; sa aklat ni Badayos, 1999),^[18] sinabi ni Allwright na ang kagamitang pampagtuturo ay tinutulungan ang mga mag-aaral upang matuto, ang mga mag-aaral din ang magbubukas ng mga ideya at mga gawain sa pagtuturo at/o pagkatuto at marapat lamang na katuwang ng mga mag-aaral ang guro sa ginagawa nila. Dagdag naman ni O'Neill na ang mga kagamitang pampagtuturo ay nararapat na akma sa pangangailangan ng mga mag-aaral at nilikha ayon sa kanilang pangangailangan. Patunay ito na napakahalaga ng mga kagamitan na akma sa bawat

kursong TechVoc strand para sa epektibong pagkatuto ng mga mag-aaral.

Talahanayan 2.B

Mensahe

Pamantayan	Weighted Mean	Diskripsiyon
1. Kalinawan ng mensahe	2.12	ME
2. Kaayusan sa pagkakalahad sa mensahe	2.07	ME
3. Pagkakatugma ng uri ng sulatin at mensaheng nais iparating	2.25	ME
4. Impak sa mambabasa	1.90	ME
5. Bisa ng sulatin	1.90	ME
Kabuoan	2.05	ME

Pananda: WL- Walang Epekto **ME-** Mayroong Epekto

HGN- Hindi Gaanong Nakaapekto **LE-** Lubhang Mayroong Epekto

BE- Bahagyang Mayroong Epekto

Makikita naman sa talahanayan 2.B na nakakuha ng 2.05 na kabuoang weighted mean ang mensahe na nangangahulugang mayroong epekto ang kinakaharap na suliranin sa pagsulat ng mga sulating teknikal bokasyunal. Nakalahad na pareparehong mayroong epekto sa kalinawan ng mensahe, kaayusan sa pagkakalahad sa mensahe, pagkakatatugma ng uri ng sulatin at mensaheng nais iparating, impak sa mambabasa at bisa ng sulating teknikal bokasyunal.

Sa sinuring awtput ng mga mag-aaral, may ilang mga sulatin na hindi gaanong malinaw ang mensaheng nais iparating, ang mababang performans ng mga mag-aaral sa pagsulat at ang kahinaan sa gramatika ang ilan sa mga suliraning nakaaapekto upang malinaw at maayos na maihatid ang mensahe ng isinulat. Nakita rin ito sa pag-aaral ni Dichoso (2016)^[19] sa kaniyang naging pahayag na

ang kabuoang lebel ng kasanayan ng mga mag-aaral sa pagsulat ng mga talataan ay di-gaanong mahusay.

Talahanayan 2.C

Nilalaman

Pamantayan	Weighted Mean	Diskripsiyon
1. Angkop ang mga salitang ginagamit sa paksang tinatalakay	1.87	ME
2. Pagkakatatugma ng salitang ginagamit sa nais ipahayag	1.85	ME
3. Kawastuhan ng salitang napili sa tema ng isinusulat	1.73	LE
4. Pagkakapili ng salitang ginagamit	1.58	LM
5. Impak ng salitang pinili sa sulatin	1.72	LM
Kabuoan	1.75	LE

Pananda: WL- Walang Epekto **ME-** Mayroong Epekto

HGN- Hindi Gaanong Nakaapekto **LE-** Lubhang Mayroong Epekto

BE- Bahagyang Mayroong Epekto

Makikita sa talahanayan 2.C na mayroong kabuong weighted mean na 1.75 ang kaangkupan ng salita na nagangahulugang lubhang mayroong epekto ang suliraning kinakaharap sa pagsulat ng mga sulating teknikal bokasyunal. Inilahad rin na mayroong epekto sa kaangkupan ng mga salitang ginagamit sa paksang tinatalakay at sa pagkakatatugma ng salitang ginagamit sa nais ipahayag samantalang lubhang mayroong epekto pagdating sa kawastuhan ng salitang napili sa tema ng isinusulat, pagkakapili ng salitang ginagamit at impak ng salitang pinili sa sulatin.

Sa isinagawang pagsusuri sa mga awtput ng mag-aaral, karamihan ay hindi angkop ang mga salitang ginagamit sa uri ng sulatin na isinulat. Bukod sa napipiling paksa sa pagsulat, malayo rin ang napipili sa kursong kinabibilangan. Isa ito sa dahilan kung bakit hindi naging angkop ang mga salitang pinili at ginagamit sa pagsulat.

Ayon sa isinagawang panayam sa mga gurong kalahok sa pag-aaral, mayroong suliranin sa bokabularyo ang mga mag-aaral. Ang antas ng kaalaman ng mga mag-aaral sa alpabeto at ispellng ay beginning. Samantala, approaching proficiency naman ang resulta sa pagpapantig (Marcos, 2016).^[20]

Patunay rin ang natuklasan ni Rodriguez (2015)^[21] sa kaniyang pag-aaral na may kahinaan sa pagsulat ng iba't ibang sulatin ang mga mag-aaral dahil sa kinalabasan ng resulta ayon sa batayan sa pagwawasto. Binanggit niyang ang pagpili ng mga salita ay isa sa kahinaan na hindi gaanong binibigyang halaga sa pagsulat ng sulatin.

Talahanayan 2.D

Nilalaman

Pamantayan	Weighted Mean	Diskripsiyon
1. Kaayusan sa daloy ng pahayag	2.05	BM
2. Kaisahan ng bawat salitang ginagamit	2.02	BM
3. Tamang ayos ng mga bahagi ng pananalita sa pangungusap/ talata	1.88	BM
4. Pagkakaugnay ng mga pangungusap sa isang talata	1.97	BM
5. Pagkakahanay ng mga ideya	1.90	BM
Grand Mean	1.96	BM

Pananda: WL- Walang Epekto
Mayroong Epekto

ME-

HGN- Hindi Gaanong Nakaapekto **LE-**
Lubhang Mayroong Epekto

BE- Bahagyang Mayroong Epekto

Makikita naman sa talahanayan 2.D na nakakuha ng 1.96 na kabuoang weighted mean ang istruktura/gramatika na nangangahulugang mayroong epekto ang suliraning kinakaharap sa pagsulat ng mga sulating teknikal bokasyunal. Makikita na pare-parehong nakaapekto sa kaayusan sa daloy ng pahayag, kaisahan ng bawat salitang ginamit, tamang ayos ng mga bahagi ng pananalitaa sa pangungusap/talata, pagkakaugnay ng mga pangungusap sa isang talata at pagkakahanay ng mga ideya.

Sa ginawang pagsusuri ng mananaliksik sa awtput ng mga mag-aaral, napuna na may kahinaan pagdating sa pagbuo ng salita, pagbabaybay, bokabularyo at gramatika ang mga mag-aaral na kumukuha ng kursong EIM, EPAS at CSS. Sinusuportahan ito ng naging kasagutan ng mga gurong kalahok sa pag-aaral sa isinagawang panayam.

Sa pahayag ni Rada (2010)^[22] sa kaniyang pag-aaral na “Pagbuo ng Instrumento sa Pagtataya ng Kognitibong Akademikong Kahusayang Pangwika sa Filipino: Tuon sa kasanayan sa Pagsulat ng mga Estudyanteng nasa Kolehiyo,” dapat bigyang tuon ang kakayahan ng mga mag-aaral sa wastong gamit ng mga salita na bahagi ng balarila/ gramatika ng wikang Filipino at talasalitaan.

3. Mungkahing Gawain na maaaring gawin batay sa resulta ng pag-aaral.

Isang talaan na may pamagat na TALA-TECHVOC: Rehistro ng mga kursong Computer Systems Servicing (CSS), Electrical Installation and Maintenance (EIM) at Electronic Products Assembly and Servicing (EPAS) ang awtput ng pag-aaral. Ang mga talang ito ay kinabibilangan ng mga rehistro ng bawat kurso na nasa wikang ingles, isinalin sa wikang Filipino upang magamit ng mga mag-aaral sa pagsulat ng mga sulatin na nakabatay sa kursong kinabibilangan sa asignaturang Filipino sa Piling Larang (TechVoc). Binigyan din ng kahulugan ang mga rehistro sa bawat kurso tulad ng mga

kagamitan, kasangkapan, aparato at iba pa na madalas gamitin. At upang higit na mapaunlad ang kakayahang lingguwistik ng mga mag-aaral, ginamit sa pangungusap ang mga rehistro ng wika ayon sa kinabibilangan nitong kursong TechVoc strand.

KONKLUSYON AT REKOMENDASYON

Batay sa natuklasan sa pagsuri ng rehistro ng wikang Filipino sa pagsulat ng TechVoc strand sa Senior High School, nabuo ang sumusunod: hindi gaanong gumagamit ng rehistro ng wika, hindi rin gaanong mahusay ang paggamit nito at hindi gaanong nakasusunod sa wastong paraan ng pagsulat ang mga mag-aaral sa kursong EIM, EPAS at CSS. Hindi naman masyadong mahalaga at hindi gaanong tumpak ang ginamit na rehistro ng wika sa kinabibilangang kursong TechVoc strand. Mayroong epekto sa nilalaman, mensahe at istruktura/gramatika ang kinakaharap na suliranin sa pagsulat ng mga sulating teknikal bokasyunal. Lubhang mayroong epekto naman sa kaangkupan ng salita ang kinakaharap na suliranin sa pagsulat ng mga sulating teknikal bokasyunal. Isang talaan ang binuo ng mananaliksik bilang tugon sa lumabas na resulta ng pag-aaral.

Inirerekomenda batay sa natuklasan na gamitin ang rehistro ng wikang Filipino sa pagsulat ng iba’t ibang sulating teknikal bokasyunal ayon sa kursong strand na kinabibilangan, bigyang pansin ang mga nalilikhang awtput ng mga mag-aaral upang matiyak kung nakaugnay ito sa kinabibilangang TechVoc strand, magkaroon ng pagbabalik-tanaw sa morpolohiya at siktaksis bago ang pagpapasulat ng iba’t ibang sulatin sa mga mag-aaral, bumuo ng karagdagang kagamitan tulad ng talaan, diksyonaryo o modyul sa tiyak na kursong TechVoc strand upang maging sanggunian ng mga mag-aaral at kapwa guro at magsagawa na iba pang pag-aaral na may kaugnay sa rehistro ng wikang Filipino ng mga kursong TechVoc strand.

TALASANGGUNIAN

- [1.] Pineda, Ponciano B.P. *Metamorfosis ng Wikang Filipino*. Makati City: Grandwater Publications, 2004
- [2.] Tumangan, Alcomister P. et al 2004. *Mga Konsiderasyon sa Mabisang Komunikasyon* (Dell Hymes). Sining ng Pakikipagtalastasan

- (Pandalubhasaan). Valenzuela City; Mutya Publishing House
- [3.] Boydon, Sarah 2014, Wikang Filipino, Sagisag ng Pagkapilipino
- [4.] Ang Konstitusyon ng Republika ng Pilipinas, 1987 Artikulo XIV, Seksiyon 6. Retrieved from <https://www.officialgazette.gov.ph/constitutions/ang-konstitusyon-ng-republika-ng-pilipinas-1987/#edukasyon>
- [5.] BATAS REPUBLIKA BLG. 10533. Retrieved from <https://www.officialgazette.gov.ph/2013/05/15/batas-republika-blg-10533/>
- [6.] Cabigao, Joey Ramos (2012). Action Research: Magsikap. Mamulat. Magsulat. Pagpapaunlad sa Batayang Kasanayan sa Pagsulat ng mga Mag-aaral sa Filipino Baitang 7. Pamarawang High School retrieved from https://www.researchgate.net/publication/337110884_ACTION_RESEARCH_Magsikap_Mamulat_MAGSULAT_PAGPAPAUNLAD_SA_BATAYANG_KASANAYAN_SA_PAGSULAT_NG_MGA_MAG-AARAL_SA_FILIPINO_BAITANG_7Improving_Basic_Writing_Skills_of_Grade_7_Students_in_Filipino
- [7.] Lopez, Maria Eliza S. 2019. Kakayahang Diskurso ng mga Mag-aaral Sa Kolehiyo sa Pagsulat ng Komposisyon. Asia Pacific Journal of Multidisciplinary Research Vol. 8 Number 2, May 2020, 15-21. LPU Filipino (Filipino I sa Kolehiyo). Lungsod ng Valenzuela. Mutya Publishing House Inc.
- [8.] Abesamis, Norma et. Al 2006. Komunikasyon sa Akademikong Filipino (Filipino I sa Kolehiyo). Lungsod ng Valenzuela. Mutya Publishing House Inc.
- [9.] Colasuncion 2016. Teknikal-Bokasyonal Na Sulatin, posted June 30, 2016. Retrieved from <https://jonelg722blog.wordpress.com/author/colasuncion/>
- [10.] Sison-Buban, Raquel E. (2014). Ang Pagsasaling Teknikal: Pagsipat sa Praktika at Pagpapahalaga/Technical Translation: Revisiting the Practice and Essentials. Pamantasang De La Salle, Pilipinas. Malay 26.1 (2014) Tomo XXVI Blg. 2. P. 122
- [11.] Rodriguez, Gian Karla M. 2015. Mga Karaniwang Kamalian sa Gawaing Pasulat sa Gamit ng Wikang Filipino ng mga Mag-aaral Sa Grade X ng Roxas National High School Bantug, Roxas, Isabela. Kalinga State University. Iligan City Isabela. pp 77
- [12.] Gime, Salvacion G. 2012. "Lebel ng Kaalaman ng Bokabularyong Filipino sa Antas Tersarya ng Bicol Merchant Marine College Incorporated." Sorsogon State College, Sorsogon City.
- [13.] Nuncio, Rhoderick V., Nuncio, Elizabeth M. (2016). Sidhaya 11 Komunikasyon at Pananaliksik sa Wika at Kulturang Pilipino. Quezong City; C & E Publishing Inc.
- [14.] Gajo, Evalyn F. (2015). Antas ng Kaalaman sa Bokabularyong Filipino ng mga mag-aaral sa ikatlong Baitang sa Distrito ng Sta. Magdalena. Paaralang Gradwado. Sorsogon State College. Lungsod ng Sorsogon
- [15.] Gime, Salvacion G. 2012. "Lebel ng Kaalaman ng Bokabularyong Filipino sa Antas Tersarya ng Bicol Merchant Marine College Incorporated." Sorsogon State College, Sorsogon City.
- [16.] Abesamis, Norma et. Al 2006. Komunikasyon sa Akademikong Filipino (Filipino I sa Kolehiyo). Lungsod ng Valenzuela. Mutya Publishing House Inc.
- [17.] Malapo, Princess Erika L. (2018). Antas ng Kakayahan ng mga Mag-aaral na Manunulat sa Pamahayagang Pangkampus. Paaralang Gradwado. Sorsogon State College. Lungsod ng Sorsogon
- [18.] Badayos, Paquito B. (1999). Metodolohiya sa pagtuturo ng wika: Simulain at Estrategiya. Makati: Grandwater Publications and Research Corporations.
- [19.] Dichoso, Maria Francia J. (2016). Kasanayan sa Pagbasa ng mga Talataan ng mga mag-aaral sa Baitang 6. Paaralang

Gradwado. Sorsogon State College. Lungsod ng Sorsogon

- [20.] Marcos, Joan G. (2016). *Antas ng Kaalaman ng mga mag-aaral sa Ortograpiyang Filipino: Isang Pagsusuri*. Paaralang Gradwado. Sorsogon State College. Lungsod ng Sorsogon
- [21.] Rodriguez, Gian Karla M. 2015. *Mga Karaniwang Kamalian sa Gawaing Pasulat sa Gamit ng Wikang Filipino ng mga Mag-*

Aaral Sa Grade X ng Roxas National High School Bantug, Roxas, Isabela. Kalinga State University. Iligan City Isabela. pp 77

- [22.] Rada, Esther T. 2010. "Pagbuo ng Instrumento sa Pagtataya ng Kognitibong Akademikong Kahusayang Pangwika sa Filipino: Tuon sa kasanayan sa Pagsulat ng mga Estudyanteng nasa Kolehiyo". San Beda College, Manila Philippines.